Kompetensbehovsanalys

Byggbranschen i Göteborgsregionen

Rapport framtagen 2026

GÖTEBORGS REGIONEN
BUSINESS REGION GÖTEBORG
Göteborgs Stad
CHALMERS

Göteborgsregionens kompetensråd och de branschspecifika kompetensråden arbetar brett för att stärka kompetensförsörjningen och förbättra matchningen på arbetsmarknaden i regionen, på både kort och lång sikt. Där samlas strategiskt viktiga aktörer som bransch-företrädare, företag, fackförbund, utbildningsanordnare, högskolor och universitet och offentliga aktörer.

Kompetensråd i Göteborgsregionen

Kompetensbehovsanalys
Byggbranschen i Göteborgsregionen, 2026
Layout: Göteborgsregionen
Kontakt: linda.ahnbrink@goteborgsregionen.se
kajsa.dahlsten@businessregion.se

Rapporten är framtagen av Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborgs Stad, Göteborgsregionen, Business Region Göteborg och Chalmers tekniska högskola. Fotografier på sida 5, 13 och 23 är från Byggföretagen / Paul Björkman.

GÖTEBORGS REGIONEN

BUSINESS REGION GÖTEBORG

Göteborgs Stad

CHALMERS

Innehåll

Sammanfattning 4

Introduktion 6

Hur ser branschen ut? 6

- Byggbranschens betydelse i Göteborgsregionen 6
- Företagsstruktur 8

Vilka kompetenser och yrken behövs? 9

- Utveckling inom yrken i branschen 9
- Vilka yrken efterfrågas? 10
- Prognos: yrken med störst behov 2035 10
- Vilka kompetenser efterfrågas? 11
  - Generella kompetenser 11
  - Särskilda kompetensbehov inom järnvägsanläggning 11
- Vad säger utvecklingen och prognosen? 12

Hur ser utbildningsutbudet ut? 14

- Akademisk utbildning 14
- Yrkeshögskola 15
- Gymnasieskola 16
- Komvux, omställning och livslångt lärande 17

Vad är problemet? 18

Vad behöver göras? 20

Vem ansvarar för vad? 22

Källor 24

Bilagor 25

- Bilaga 1. Metod 25
- Bilaga 2. Yrkesroller 26

Sammanfattning

Byggbranschen har stor betydelse för Göteborgsregionens tillväxt, bostadsförsörjning, industriella utveckling och klimatomställning. Det väntas omfattande investeringar inom infrastruktur, energi, industri och samhällsbyggnad, vilket skapar ett långsiktigt behov av kompetens trots den för tillfället svaga byggkonjunkturen. Samtidigt förändras kompetenskraven genom digitalisering, hållbarhetskrav och nya byggmetoder.

Analysen visar på fortsatta kompetensbehov inom såväl praktiska bygg- och anläggningsyrken som arbetsledande och tekniska specialistroller. Särskilda behov finns bland annat inom anläggning och järnvägsinfrastruktur. Kommande pensionsavgångar innebär dessutom ett behov av ersättningsrekryteringar och kunskapsöverföring, utöver de behov som följer av förändrad sysselsättning.

Kompetensförsörjningsutmaningen handlar inte enbart om att utbilda fler, utan också om att bättre anpassa utbildningsutbudet till arbetsmarknadens behov. Det gäller bland annat att erbjuda fler yrkesinriktningar, stärka den geografiska tillgängligheten och skapa förutsättningar för fungerande APL, lärlingsutbildning och handledning. En viktig utmaning är att fler utbildade också behöver gå vidare till arbete i branschen.

Samtidigt behöver redan yrkesverksamma utveckla sin kompetens inom bland annat digitala arbetssätt, energieffektivisering och cirkulärt byggande. Göteborgsregionens breda bygg- och anläggningssektor och etablerade samverkan mellan utbildningsaktörer, arbetsgivare och offentliga aktörer ger förutsättningar att möta dessa behov.

Vid frågor om denna rapport kontakta:
Linda Åhnbrink, processledare, Göteborgsregionen
linda.ahnbrink@goteborgsregionen.se
Kajsa Dahlsten, näringslivsutvecklare, Business Region Göteborg
kajsa.dahlsten@businessregion.se

Viktigaste utmaningarna med kompetensförsörjning

- Fortsatta rekryteringsbehov inom bygg- och anläggningsyrken, arbetsledning och tekniska specialistroller, samtidigt som pensionsavgångar ökar behovet av ersättningsrekryteringar.
- Bristande matchning mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov, särskilt vad gäller yrkesinriktningar, geografisk tillgänglighet och övergången från utbildning till arbete.
- Begränsningar i tillgången till APL- och lärlingsplatser samt kvalificerad handledning.
- Ökade krav på kompetensutveckling inom digitalisering, energieffektivisering, hållbart byggande och nya arbetsmetoder.

Prioriterade utvecklingsområden

- Anpassa utbildningsutbudet med fler yrkesinriktningar och bättre regional spridning.
- Stärk kopplingen mellan utbildning och arbetsliv genom APL, lärlingsplatser och handledning.
- Bredda rekryteringen och stärk branschens attraktivitet.
- Utveckla möjligheterna till kompetensutveckling och omställning.
- Fördjupa samverkan mellan utbildning, arbetsliv och offentliga aktörer.

Investeringar inom infrastruktur, energi, industri och samhällsbyggnad skapar ett långsiktigt behov av kompetens

Foto: Byggföretagen / Paul Björkman

Introduktion

Tillgången till rätt kompetens är avgörande för näringslivets konkurrenskraft och för Göteborgsregionens långsiktiga utveckling. Byggbranschen står inför omfattande förändringar kopplade till digitalisering, klimatomställning och nya byggmetoder och material. Dessa förändringar påverkar efterfrågan på kompetens, både på kort och lång sikt, och ställer ökade krav på samverkan mellan näringsliv, utbildningssystem och offentliga aktörer.

Denna kompetensbehovsanalys syftar till att ge en övergripande bild av byggbranschens framtida kompetensbehov i Göteborgsregionen och bygger på insamlade fakta och statistik. Ambitionen är att identifiera centrala kompetensområden, förändringstrender och gemensamma utmaningar, snarare än detaljerade prognoser. Den definition av kompetens vi utgår ifrån i denna rapport är en kombination av kunskap, färdigheter, förmåga och attityder/värderingar.

Analysen ska fungera som faktaunderlag och inspiration för företag, utbildningsanordnare och offentliga aktörer i deras arbete med kompetensförsörjning. Den ska även utgöra ett underlag för dialog och påverkan gentemot beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå.

Analysen har tagits fram i samverkan mellan Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborgs Stad, Göteborgsregionen, Business Region Göteborg och Chalmers tekniska högskola. Dialog och förankring av innehållet har skett med byggbranschens kompetensråd - ett av Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd, där företag, utbildningsrepresentanter och offentliga aktörer bidragit med sina perspektiv. Analysen är ett initiativ inom Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program och med ett tydligt regionalt perspektiv.

Hur ser branschen ut?

Byggbranschens betydelse för Göteborgsregionen

Bygg- och anläggningsbranschen är en betydande del av arbetsmarknaden i Göteborgsregionen. År 2024 var omkring 25 000 personer sysselsatta inom de yrkesgrupper som används för att beskriva branschen i denna analys. Statistiken i detta avsnitt bygger på två olika avgränsningar. Uppgifter om sysselsatta och yrkesgrupper utgår från rapportens yrkesmässiga avgränsning enligt SSYK, medan uppgifter om omsättning och förädlingsvärde bygger på näringsgrensstatistik. Uppgifterna avser därför inte exakt samma population och bör inte jämföras direkt.

Byggbranschen utgör en grundförutsättning för regionens tillväxt, bostadsförsörjning, industriella expansion och klimatomställning. Branschen skapar de fysiska miljöer som krävs för ett växande näringsliv och en växande befolkning genom byggande av bostäder, samhällsfastigheter, industrilokaler, energianläggningar samt transport- och annan teknisk infrastruktur. Samtidigt är byggbranschen en viktig arbetsgivare med ett stort antal sysselsatta inom både byggproduktion, installation, anläggning, projektering, teknikkonsultverksamhet och fastighetsförvaltning.

Diagram 1. Könsfördelning i branschen.
(Män: 21 705 st– 87,2 %, Kvinnor: 3 199 st– 12,8 %)

Källa: Statistiska Centralbyrån, SCB

Göteborgsregionen står inför mycket omfattande investeringar under de kommande decennierna. Totalt väntas drygt 760 miljarder kronor investeras i regionen fram till 2035, där en betydande del av investeringarna avser bostäder, industrietableringar, energisystem, infrastruktur och stadsutveckling. Elektrifieringen av industrin, batterisatsningar, hamnens utveckling samt stora infrastrukturprojekt innebär att efterfrågan på bygg- och anläggningskompetens bedöms vara fortsatt hög på lång sikt, även om byggkonjunkturen för närvarande är svag. År 2024 omsatte branschen cirka 119 miljarder kronor, motsvarande 6 procent av regionens totala omsättning. Samma år skapade byggbranschen 58,7 miljarder kronor i förädlingsvärde, vilket motsvarar 7,7 procent av regionens samlade förädlingsvärde.

Efter flera år av nedgång visar byggindustrin tecken på återhämtning, men utvecklingen är fortsatt osäker och skiljer sig mellan branschens olika delar. Byggföretagen bedömer att investeringarna i bostäder, lokaler och anläggningar sammantaget ökar med sex procent under 2026–2027. Tillväxten är tydlig inom bland annat VA, energi och järnväg, medan ökningen inom lokaler drivs av industrisatsningar och statliga investeringar. Bostadsbyggandet väntas också öka, men från låga nivåer och fortsatt trögt, särskilt i storstadsregionerna. Samtidigt bedöms sysselsättningen i byggindustrin öka. Sammantaget innebär den ojämna återhämtningen att efterfrågan på arbetskraft och kompetens kan utvecklas olika mellan bostadsbyggande, lokaler och anläggning.

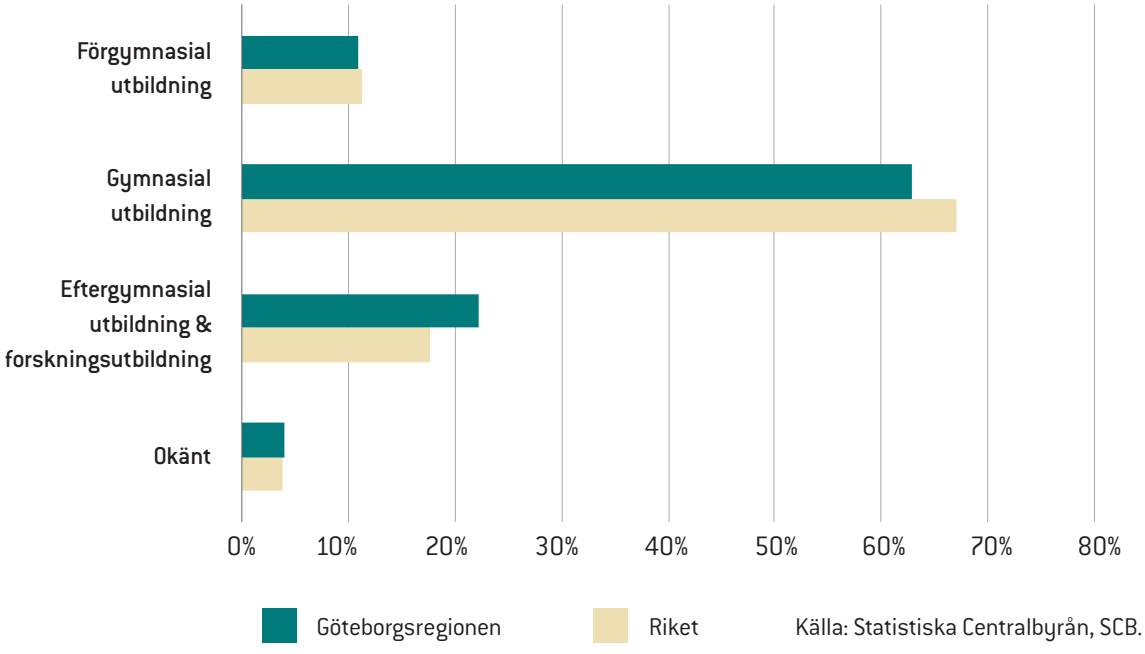
Företagsstruktur

Byggbranschen i Göteborgsregionen kännetecknas av en stor bredd av företag, från några av Sveriges största bygg- och anläggningsföretag till ett mycket stort antal små och medelstora entreprenörer, installationsföretag, teknikkonsulter och specialistföretag. De större aktörerna driver omfattande bostads-, industri- och infrastrukturprojekt, medan mindre företag ofta är verksamma inom byggservice, renovering, markarbeten, installationer och lokala entreprenader. Därtill finns en omfattande konsultsektor inom projektering, konstruktion, geoteknik, arkitektur, projektledning och samhällsbyggnad, som spelar en central roll i genomförandet av regionens investeringar och den fortsatta omställningen mot ett mer hållbart och digitaliserat byggande.

Bygg- och anläggningsbranschen omfattar ett brett spektrum av yrken inom planering, projektering, arbetsledning, produktion och underhåll av byggnader och infrastruktur. Här ingår både praktiska yrken och tekniska och arbetsledande funktioner. Bland yrkesgrupperna finns träarbetare, anläggningsarbetare, betongarbetare, murare, målare, plattsättare, takmontörer och byggnadsplåtslagare. Branschen omfattar även maskinförare samt yrkesroller inom installation och fastighetsteknik. Därutöver ingår bland annat byggnadsingenjörer, arkitekter, lantmätare, projektledare, arbetsledare och platschefer, som arbetar med att planera, samordna och leda bygg- och anläggningsprojekt.

Detta avspeglas även i utbildningsnivån bland de sysselsatta. Som diagrammet visar har omkring två tredjedelar av de sysselsatta i byggbranschen gymnasial utbildning, vilket är en högre andel än på arbetsmarknaden i stort. Samtidigt har ungefär en femtedel en eftergymnasial utbildning, främst inom tekniska och ledande yrken som ingenjörer, arkitekter och chefer. Sammantaget visar detta att byggbranschen i hög grad bygger på gymnasiala yrkesutbildningar, kompletterade med eftergymnasial kompetens för projektering, ledning och specialistfunktioner.

Diagram 2. Utbildningsnivå i byggbranschen 2024 i Göteborgsregionen respektive riket.

Vilka kompetenser och yrken behövs?

Byggbranschen står inför en omfattande omställning där klimatomställning, digitalisering, energieffektivisering och industrialiserade byggprocesser förändrar kompetensbehoven. Samtidigt som branschen påverkas av konjunktursvängningar och ett minskat bostadsbyggande väntas stora investeringar i infrastruktur, samhällsbyggnad och energiomställning skapa ett långsiktigt behov av arbetskraft i Göteborgsregionen.

Kompetensbehoven omfattar därför både traditionella yrkesroller inom byggproduktion och installation samt tekniska och arbetsledande funktioner med kunskap om digitala arbetssätt, hållbart byggande och energieffektiva lösningar. Branschen efterfrågar medarbetare som kan kombinera praktisk yrkesskicklighet med teknisk förståelse och förmåga att arbeta i en alltmer digitaliserad byggprocess. Samtidigt pekar flera analyser på ett fortsatt behov av gymnasialt utbildade yrkesarbetare, yrkeshögskoleutbildade tekniker och ingenjörer för att möta framtidens kompetensförsörjning.

Utvecklingen inom yrken i branschen

Utvecklingen av antalet anställda ger en bild av hur efterfrågan på olika yrkesgrupper inom byggbranschen har förändrats över tid. Tabellen nedan visar utvecklingen för ett urval av de yrkesgrupper som ingår i analysens statistiska avgränsning, baserat på SCB:s yrkesklassificering SSYK (se bilaga 1 och 2).

Tabell 1. Utvecklingen av yrken under perioden 2014-2018 jämfört med perioden 2019-2024.

Yrkesroll	Genomsnitt sysselsatta (2014–2018)	Genomsnitt sysselsatta (2019–2024)	Förändring procent	Förändring antal sysselsatta
Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet (134)	1 540	2 200	+42%	+660
Ingenjörer och tekniker (311)*	1 400	2 020	+44%	+620
Arbetsledare inom bygg och tillverkning m.m. (312)	2 150	3 000	+38%	+830
Snickare, murare och anläggningsarbetare (711)	9 800	11 000	+13%	+1 250
Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl. (721)	1 930	1 850	-4%	-80

* Antalet personer inom yrkesgrupp 311 har uppskattats utifrån hur många ingenjörer och tekniker i Göteborgsregionen som arbetar inom byggverksamhet. Enligt SNI-fördelningen är andelen 13,8 procent av det totala antalet.

Källa: Statistiska Centralbyrån, SCB.

Vilka yrkesroller efterfrågas?

Listan bygger på en sammanvägning av de rapporter och analyser som ligger till grund för denna kompetensbehovsanalys. De yrkesroller som presenteras nedan återkommer genomgående i underlaget och lyfts fram som särskilt efterfrågade.

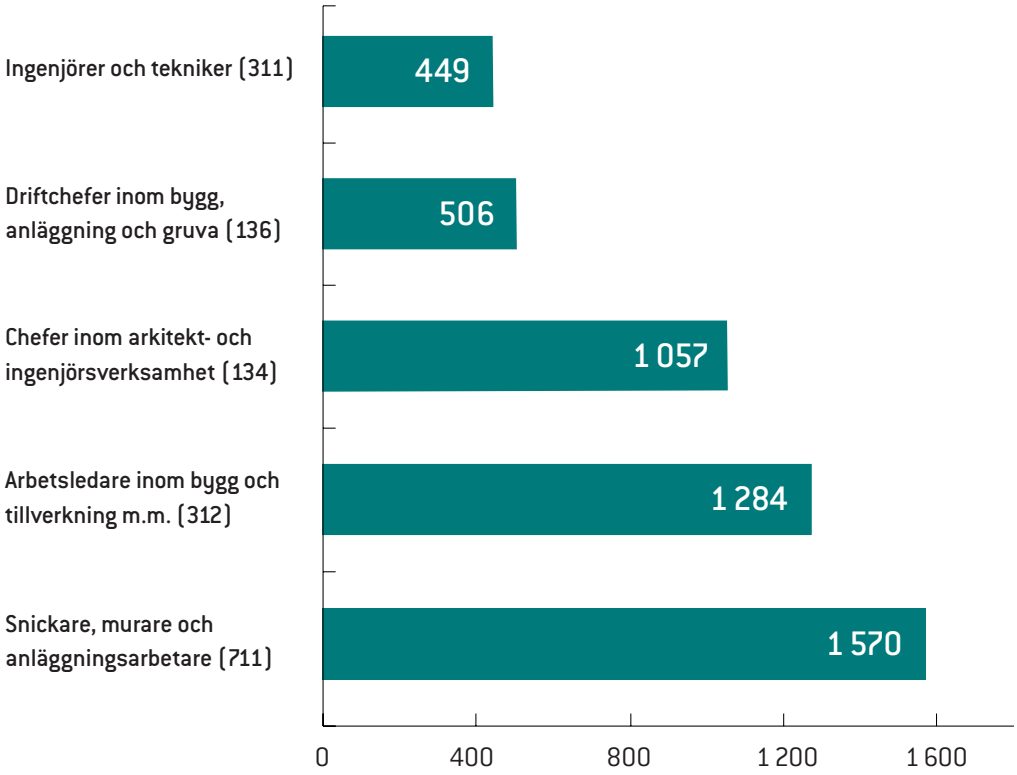
- Anläggningsarbetare
- Betongarbetare
- Byggnads- och ventilationsplåtslagare
- Ställningsbyggare
- Murare
- Ingenjörer och civilingenjörer inom bygg och anläggning

Prognos: yrkesroller med störst behov 2035

Prognosen visar utvecklingen utifrån dagens yrkesindelning. Eftersom byggbranschen påverkas av digitalisering, klimatomställning, industrialiserat byggande och förändrade arbetsmetoder bör resultaten främst tolkas som en indikation på framtida kompetensbehov, snarare än en prognos över exakt vilka yrkestitlar som kommer att efterfrågas. Ett ökat behov av exempelvis bygg- och anläggningsarbetare, arbetsledare eller byggingenjörer speglar därför en växande efterfrågan på både praktisk yrkeskompetens och teknisk specialistkompetens, även om arbetsinnehåll och yrkesroller kan förändras över tid.

Diagrammet bygger på en trendframskrivning av historisk sysselsättningsstatistik från SCB för perioden 2014–2024. Resultaten avser utvecklingen fram till 2035 inom fem yrkesgrupper i Göteborgsregionen. Prognosen ska tolkas som en indikation på den framtida utvecklingen, inte som en säker bedömning av arbetsgivarnas rekryteringsbehov.

Diagram 3. Yrkesbehov vid 2035 beräknat mot medelvärdet av antal sysselsatta 2014–2024.

*Antalet personer inom yrkesgrupp 311 har uppskattats utifrån hur många ingenjörer och tekniker i Göteborgsregionen som arbetar inom byggverksamhet. Enligt SNI-fördelningen är andelen 13,8 procent av det totala antalet.

Källa: Statistiska Centralbyrån, SCB

Vilka kompetenser efterfrågas?

Generella kompetenser

Följande kompetensområden har identifierats genom en sammanvägning av det underlag som ligger till grund för denna kompetensbehovsanalys. De återkommer genomgående i analyserna och bedöms vara särskilt viktiga inom branschen.

- Anläggningsarbete
- Arbetsledning och projektledning
- Byggteknik och byggingenjörskompetens
- BIM (Building Information Modeling)
- Mätteknik och digitala hjälpmedel
- Cirkulärt byggande och återbruk
- Kunskap om nya material och byggmetoder
- Byggnads- och ventilationsplåtslageri

Särskilda kompetensbehov inom järnvägsanläggning

Järnvägsinfrastrukturen är ett område med särskilda kompetensförsörjningsutmaningar. Trafikverkets prognosmodell, framtagen av Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI), visar en beräknad brist på mellan 1 200 och 1 900 personer inom de järnvägsspecifika yrken som omfattas av modellen. Prognosen gäller nationellt och avser kompetenser inom järnvägsöverbyggnad, inte hela anläggningsbranschen. Detta synliggör behovet av att uppmärksamma järnvägsspecifik kompetens vid planering av utbildning och kompetensförsörjning. Hur stort motsvarande behov är i Göteborgsregionen saknar underlag i materialet.

Vad säger utvecklingen och prognosen?

Den historiska utvecklingen visar att sysselsättningen har ökat inom flera centrala yrkesgrupper i bygg- och anläggningsbranschen i Göteborgsregionen. Ökningen omfattar såväl yrkesarbetare som arbetsledande och tekniska roller. Trendframskrivningen mot 2035 pekar samtidigt på ett fortsatt behov av kompetens inom flera delar av branschen.

Utöver den förväntade sysselsättningsutvecklingen påverkas bygg- och anläggningsbranschens kompetensbehov av kommande pensionsavgångar. Enligt uppgifter från branschföreträdare lämnar omkring 5 000 personer den svenska byggbranschen årligen genom pensionering, och antalet bedöms öka till omkring 8 000 per år från 2028. Uppgifterna avser nationell nivå och motsvarande beräkningar för Göteborgsregionen saknar underlag i materialet. Pensionsavgångarna innebär ett behov av ersättningsrekryteringar som inte nödvändigtvis fångas av en trendframskrivning av sysselsättningen. Samtidigt ökar betydelsen av att ta emot lärlingar och nya medarbetare samt säkerställa att erfaren yrkeskompetens förs vidare till nästa generation.

Kompetensförsörjningen påverkas även av hur arbetskraften rör sig mellan olika delar av byggbranschen. När efterfrågan inom bostadsbyggandet minskar kan yrkesverksamma söka sig till andra verksamhetsområden. Samtidigt är kompetenserna inte alltid direkt överförbara mellan olika typer av bygg- och anläggningsprojekt. Det innebär att tillgången till arbetskraft inom branschen som helhet inte nödvändigtvis motsvarar tillgången till rätt kompetens inom varje verksamhetsområde. Bilden stöds av Västra Götalandsregionens och Skolverkets analyser, som pekar på fortsatt efterfrågan på bland annat bygg- och anläggningsarbetare samt ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning. Kompetensbehovet omfattar därmed flera utbildningsnivåer, från gymnasial yrkeskompetens till eftergymnasial teknisk kompetens.

Samtidigt handlar kompetensbehovet inte enbart om hur många som behöver arbeta i branschen, utan också om vilken kompetens som behövs. Underlagen pekar på behov av traditionell yrkeskompetens inom bland annat anläggningsarbete och byggnads- och ventilationsplåtslageri, samtidigt som arbetsledning, projektledning och byggteknisk kompetens är viktiga områden. Parallellt förändrar digitalisering och klimatomställning kompetenskraven. Kunskaper inom BIM, mätteknik och digitala hjälpmedel samt cirkulärt byggande, återbruk, nya material och byggmetoder blir därför viktiga delar av branschens kompetensförsörjning.

Sammantaget visar underlagen att kompetensförsörjningsutmaningen är dubbel: branschen behöver tillgång till personer inom flera efterfrågade yrkesroller samtidigt som kompetensen hos både nya och redan yrkesverksamma behöver utvecklas i takt med tekniska och hållbarhetsrelaterade förändringar.

> **Göteborgsregionen ska fortsätta växa och utvecklas, och då behövs byggbranschen. Vi behöver attrahera fler till branschen och skapa vägar in för nästa generation medarbetare. Kompetensförsörjningen är en avgörande framtidsfråga för både branschen och regionen. Brist på rätt kompetens är ett stort hot mot både byggtakten och samhällsutvecklingen.**
>
> – Ann-Sofie Lind, Byggföretagen

Brist på rätt kompetens är ett hot mot både byggtakten och samhällsutvecklingen

Foto: Byggföretagen / Paul Björkman

Hur ser utbildningsutbudet ut?

Byggbranschens kompetensförsörjning är beroende av flera utbildningsvägar. Gymnasieskolan och yrkesvux är viktiga för försörjningen av yrkesarbetare, medan yrkeshögskolan samt universitet och högskola bidrar med teknisk, arbetsledande och specialiserad kompetens.

Mot bakgrund av de kompetensbehov som beskrivs i föregående kapitel är det därför viktigt att belysa hur utbildningsutbudet i Göteborgsregionen ser ut och hur det har utvecklats över tid. I detta kapitel beskrivs utbildningsutbudet inom akademisk utbildning, yrkeshögskola, gymnasieskola och yrkesvux med relevans för bygg- och anläggningsbranschens kompetensförsörjning.

Akademisk utbildning

Göteborgsregionen har ett starkt utbud av högre utbildningar med relevans för byggbranschen genom framför allt Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet. Utbildningarna omfattar bland annat högskole- och civilingenjörsutbildningar inom samhällsbyggnadsteknik, arkitektutbildning samt masterutbildningar inom konstruktion, stadsutveckling och projektledning.

Utbildningarna bidrar till kompetensförsörjningen inom projektering, ledning och specialistfunktioner. Samtidigt visar analyserna att efterfrågan på byggingenjörer, tekniker och arbetsledande kompetens väntas öka i takt med digitalisering, klimatomställning och de omfattande investeringar som planeras i Göteborgsregionen.

Chalmers tekniska högskola

Tabell 2. Antagna till utvalda ingenjörsutbildningar på grundnivå vid Chalmers 2020 och 2025.

Program	Antagna 2020	Antagna 2025	Förändring
Samhällsbyggnadsteknik, civilingenjör	154	194	+26,0 %
Samhällsbyggnadsteknik, högskoleingenjör	110	103	–6,4 %
Affärsutveckling och entreprenörskap inom samhällsbyggnadsteknik	52	80	+54 %

Källa: Chalmers tekniska högskola, Antagningsstatistik – Grundprogram och basår 2016–2026. Uppgifterna avser hösttermin, antagna urval 2.

Göteborgs universitet

Tabell 3. Antagna till utvalda kandidatprogram på Göteborgs universitet 2020 och 2025.

Program	Antagna 2020	Antagna 2025	Förändring
Bebyggelseantikvariskt program	32	25	–22 %
Bygghantverksprogrammet	18	14	–22 %
Geografi	68	65	–4 %
Geovetenskap	26	16	–38 %
Miljövetenskap med inriktning naturvetenskap	30	17	–43 %
Samhällsvetenskapligt miljövetarprogram	70	62	–11 %
Hållbar utveckling, samhällsförändring och klimatomställning	saknar underlag	62	–

Källa: Göteborgs universitet, antagningsstatistik för ht2020 och ht2025.

Tabell 4. Antagna till utvalda masterprogram på Göteborgs universitet 2020 och 2025.

Program	Antagna 2020	Antagna 2025	Förändring
Geografi	21	26	+24 %
Geovetenskap	20	20	0 %
Miljövetenskap med naturvetenskaplig inriktning	42	15	–64 %
Kulturvård	28	19	–32 %

Källa: Göteborgs universitet, antagningsstatistik för ht2020 och ht2025.

Yrkeshögskola

Yrkeshögskolan har en central roll för att utbilda den tekniska kompetens som efterfrågas mellan gymnasie- och högskolenivå. I Göteborgsregionen erbjuds utbildningar inom bland annat bygg- och anläggningsingenjör, byggingenjör med inriktning hållbart byggande, byggprojektör, BIM, byggproduktionsledare och arbetsledare anläggning.

Utbudet ligger väl i linje med de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar, exempelvis BIM, byggteknik, arbetsledning och hållbart byggande. Samtidigt pekar flera analyser på ett fortsatt behov av fler yrkeshögskoleutbildade tekniker och arbetsledare för att möta den långsiktiga utvecklingen inom byggbranschen.

Tabell 5. Utbildningsplatser på utvalda YH-program i Göteborgsregionen, 2020 och 2025.

Program/inriktning	Platser 2020	Platser 2025	Förändring
Anläggningsingenjör*	131	95	–27,5 %
Betongingenjör	40	30	–25,0 %
Byggingenjör/byggnadsingenjör**	65	85	+30,8 %
Byggproduktion/produktionsledning***	64	32	–50,0 %
Entreprenadingenjör	67	35	–47,8 %
Byggprojektering/BIM****	24	65	+170,8 %
Mätningsingenjör*****	30	60	+100,0 %
Miljösamordnare hållbara byggnader	32	35	+9,4 %

* Närliggande utbildningar inom anläggningsingenjör har grupperats.
** Omfattar byggingenjör/byggnadsingenjör med inriktningar mot bland annat produktion, digitalt byggande och hållbart byggande.
*** Närliggande utbildningar inom byggproduktion och produktionsledning har grupperats.
**** Närliggande utbildningar inom byggprojektering, CAD/BIM och byggprojektör har grupperats.
***** Omfattar mätningsingenjör samt mätningsingenjör bygg och anläggning.

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Gymnasieskola

Bygg- och anläggningsprogrammet utgör den viktigaste rekryteringsvägen till många av byggbranschens yrkesarbeten. I Göteborgsregionen studerar omkring 955 elever på programmet, vilket motsvarar cirka tre procent av gymnasieeleverna. Intresset för utbildningen har ökat något de senaste åren, samtidigt som antalet utbildningsplatser har minskat.

Flera analyser visar att utbudet ännu inte fullt ut motsvarar arbetsmarknadens långsiktiga behov. Skolverket bedömer att antalet utbildningsplatser på bygg- och anläggningsprogrammet bör öka för att möta den framtida efterfrågan på gymnasialt utbildade yrkesarbetare. Samtidigt begränsas utbildningskapaciteten av brist på APL-platser och lärlingsplatser.

Tabell 6. Antagna till gymnasieprogram i Göteborgsregionen, 2021 och 2025.

Program	Antagna 2021	Antagna 2025	Förändring
Bygg- och anläggningsprogrammet	352	356	+1,1 %

Källa: Göteborgsregionen, Gymnasial utbildning i Göteborgsregionen 2025.

Komvux, omställning och livslångt lärande

Yrkesutbildningar inom komvux är en viktig väg för vuxna som vill etablera sig i byggbranschen eller ställa om till ett nytt yrke. Vuxenutbildningen har också betydelse för att bredda rekryteringen till branschen. I Göteborgsregionen är omkring 20 procent av de studerande inom bygg och anläggning på yrkesvux kvinnor, jämfört med 9 procent av de antagna till bygg- och anläggningsprogrammet på gymnasiet 2025. Yrkesvux kan därmed bidra till en jämnare könsfördelning bland branschens yrkesarbetare.

Antalet sökande och utbildningsplatser inom yrkesvux minskade under perioden 2022–2024 i samband med den svaga byggkonjunkturen. Under 2025 syns däremot en viss återhämtning med fler sökande och antagna.

På längre sikt bedöms behovet av yrkesutbildade vara fortsatt stort. Skolverket rekommenderar att utbildningen inom bygg och anläggning utökas, vilket understryker vuxenutbildningens betydelse för branschens långsiktiga kompetensförsörjning.

Tabell 7. Antagna till yrkesvux inom program i Göteborgsregionen, 2021 och 2025.

Program	Antagna 2021	Antagna 2025	Förändring
Bygg och anläggning	245	246	+0,4 %

Källa: Göteborgsregionen, Gymnasial utbildning i Göteborgsregionen 2025.

Nationell yrkesutbildning

Nationell yrkesutbildning (NY) är en pågående pilotverksamhet för vuxna på gymnasial nivå som syftar till att möta arbetslivets behov av yrkeskompetens. Utbildningarna utvecklas i nära samverkan med arbetslivet och kombinerar teori med arbetsplatsförlagt lärande (LIA).

Inom bygg och anläggning erbjuds bland annat utbildningen till undertaksmontör vid FEI i Göteborg. Utbildningen innehåller både praktiska och teoretiska moment. Nationell yrkesutbildning utgör därmed ytterligare en väg för vuxna att utbilda sig till yrken inom byggbranschen.

Arbetsmarknadsutbildningar

Arbetsmarknadsutbildningar är ytterligare en väg för arbetssökande att utbilda sig till yrken inom bygg- och anläggningsbranschen. I Göteborg erbjuds tre utbildningar inom området: byggnadsplåtslagare, väg- och anläggningsarbetare samt en förberedande utbildning till byggnadsmålare.

Vad är problemet?

Byggbranschen i Göteborgsregionen står inför flera parallella kompetensutmaningar. Stora investeringar väntas inom infrastruktur, industri, energi och samhällsbyggnad, vilket skapar ett långsiktigt behov av arbetskraft samtidigt som byggkonjunkturen har försvagats och bostadsbyggandet minskat.

Kompetensförsörjningsutmaningen handlar därför både om att möta dagens konjunkturläge och att säkerställa tillgången till rätt kompetens när efterfrågan åter ökar.

Risk för kompetensförlust under lågkonjunkturen.

En särskild utmaning är att behålla erfaren kompetens under perioder med låg efterfrågan. Intervjuer med branschaktörer visar att uppskjutna eller uteblivna projekt kan leda till att medarbetare söker sig till andra arbetsgivare eller verksamhetsområden. Risken gäller särskilt erfaren personal inom bostadsutveckling, projektgenomförande och specialistfunktioner där kompetensen har byggts upp under lång tid.

Detta innebär att kompetensförsörjningsproblemen kan kvarstå även när byggkonjunkturen förbättras. Även om arbetskraften finns kvar inom byggsektorn kan den kompetens och erfarenhet som krävs för att genomföra nya projekt ha förflyttats till andra delar av branschen.

Minskad tillgång till internationell arbetskraft kan försvåra rekryteringen.

Tillgången till utländsk arbetskraft är en faktor som kan påverka bygg- och anläggningsbranschens kompetensförsörjning. Branschföreträdare lyfter en minskad tillgång på utländsk arbetskraft som en möjlig utmaning. Om färre personer från andra länder arbetar i svenska bygg- och anläggningsprojekt kan det öka behovet av rekrytering inom landet. Hur omfattande denna påverkan är i Göteborgsregionen saknar underlag i materialet.

Efterfrågan på rätt kompetens är större än tillgången.

Trots den svaga konjunkturen bedömer Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen att flera yrken inom bygg och anläggning kommer att ha stora rekryteringsbehov under de kommande åren. Det gäller bland annat anläggningsarbetare, byggnads- och ventilationsplåtslagare samt ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning. Samtidigt förändras kompetenskraven genom digitalisering, energieffektivisering och den gröna omställningen, vilket ökar efterfrågan på teknisk kompetens och specialistkunskap.

Beredskapsfrågor kan påverka framtida kompetensbehov.

Regeringen har gett Myndigheten för civilt försvar i uppdrag att påbörja återupprättandet av en nationell byggnads- och reparationsberedskap. Syftet är att stärka förmågan att röja, reparera och återställa samhällsviktig infrastruktur, exempelvis vägar, järnvägar och elförsörjning, vid höjd beredskap och krig. Detta kan medföra ökade kompetensbehov inom bland annat anläggningsarbete, betongarbete, maskinförning och tekniska specialistfunktioner. Vilka yrkesroller och hur många personer som kommer att behövas är dock ännu inte fastställt.

Utbildningsutbudet behöver bättre motsvara arbetsmarknadens behov.

Skolverket rekommenderar fler utbildningsplatser inom bygg och anläggning, medan branschföreträdare betonar behovet av att bättre utnyttja befintliga platser, bredda utbudet av yrkesinriktningar och erbjuda utbildningar på fler platser i Göteborgsregionen.

En viktig utmaning är också att fler utbildade går vidare till arbete i branschen. Enligt branschföreträdare är det omkring 65 procent av eleverna som gör det efter gymnasieutbildningen. Tillgången till APL- och lärlingsplatser, god handledning och positiva praktikerfarenheter är därför viktiga för att elever ska fullfölja utbildningen och vilja arbeta i byggbranschen. Kompetensförsörjningen handlar därmed inte bara om fler utbildningsplatser, utan också om utbildningarnas bredd, tillgänglighet och koppling till arbetslivet.

Kompetensutveckling blir allt viktigare.

Byggbranschens kompetensbehov förändras i takt med att arbetsmetoder, material och tekniska lösningar utvecklas. Digitala arbetssätt, BIM, hållbart byggande och ökade krav på energieffektivisering innebär att både yrkesarbetare och tjänstemän behöver kontinuerlig kompetensutveckling. För många företag, särskilt små och medelstora, kan det samtidigt vara svårt att avsätta tid och resurser för utbildning parallellt med den ordinarie verksamheten.

Långsiktiga investeringar kräver långsiktig kompetensförsörjning.

Göteborgsregionen står inför omfattande investeringar inom bostäder, infrastruktur, industri och energi under de kommande åren. För att dessa satsningar ska kunna genomföras krävs en långsiktig kompetensförsörjning där utbildningssystem, arbetsgivare och offentliga aktörer samverkar. Bristen på rätt kompetens riskerar annars att begränsa genomförandet av planerade investeringar och den fortsatta utvecklingen av regionen.

Vad behöver göras?

För att stärka kompetensförsörjningen i byggbranschen krävs ett långsiktigt samspel mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare, branschorganisationer och offentliga aktörer. Göteborgsregionen står inför stora investeringar inom bostäder, infrastruktur, energi och industri samtidigt som kompetensbehoven förändras genom digitalisering och klimatomställning.

För att möta dessa behov behöver utbildningssystemet och arbetslivet utvecklas i takt med branschens förändrade kompetenskrav. Följande områden bedöms vara särskilt viktiga:

Dimensionera utbildningarna utifrån arbetsmarknadens behov

Anpassa utbildningsutbudet till arbetsmarknadens behov

Utbildningarna behöver erbjuda fler yrkesinriktningar och bättre geografisk spridning i Göteborgsregionen. Samtidigt behöver befintliga utbildningsplatser utnyttjas bättre och fler utbildade gå vidare till arbete i branschen.

Säkerställ utbildningarnas kvalitet och genomförande

Tillgången till yrkeslärare, handledare, APL-platser och lärlingsplatser behöver stärkas för att utbildningarna ska kunna expandera och hålla hög kvalitet.

Stärk branschens attraktivitet och bredda rekryteringen

Öka kännedomen om byggbranschens karriärmöjligheter

Arbetsgivare och utbildningsanordnare behöver tillsammans synliggöra branschens yrken och utvecklingsmöjligheter genom exempelvis studiebesök, praktik, lärlingsplatser och samverkan med skolor.

Bredda rekryteringsbasen

För att klara framtidens behov av arbetskraft behöver bygg- och anläggningsbranschen attrahera fler unga och nå fler grupper som i dag är underrepresenterade i branschen.

Utveckla kompetensen hos befintlig arbetskraft

Stärk möjligheterna att behålla och tillvarata befintlig kompetens

Branschens konjunkturkänslighet och kommande pensionsavgångar ökar behovet av långsiktig kompetensplanering. Kompetensutveckling, omställning och kunskapsöverföring mellan erfarna och nya medarbetare är viktiga för att behålla yrkeskompetens och möta framtida rekryteringsbehov.

Utveckla fler flexibla utbildningsformer

Kortare och arbetsplatsnära utbildningar kan göra det lättare för företag och medarbetare att kombinera arbete och kompetensutveckling.

Fördjupa samverkan mellan utbildning och arbetsliv

Utveckla den gemensamma planeringen

Kommuner, utbildningsanordnare och arbetsgivare behöver fortsätta samverka kring dimensionering och innehåll i utbildningarna för att bättre möta arbetsmarknadens behov.

Bygg vidare på etablerade samverkansformer

Regionala branschdialoger, kompetensråd och andra samverkansforum är viktiga för att skapa en gemensam bild av framtida kompetensbehov och stärka matchningen mellan utbildning och arbetsliv.

Skapa bättre förutsättningar för företagen att bidra

Underlätta företagens medverkan i kompetensförsörjningen

Fler företag behöver kunna erbjuda praktik, lärlingsplatser och handledning. För små och medelstora företag kan detta kräva enklare samverkansformer och ett ökat stöd, eftersom de ofta har begränsade resurser men utgör en stor del av byggbranschen.

Vem ansvarar för vad?

Följande lista är framtagen som ett praktiskt stöd för företag, utbildningsaktörer och offentliga/regionala aktörer i arbetet med kompetensförsörjning inom byggbranschen i Göteborgsregionen.

	Prioriterade åtgärder
Utbildningsaktörer	• Utveckla utbildningar där behoven är som störst. Utgå i högre grad från arbetsmarknadens behov vid utveckling av innehåll och dimensioner. • Gör det enklare att vidareutbilda sig. Erbjud flexibla utbildningar, kortare kurser och utbildningsupplägg som kan kombineras med arbete. • Säkerställ tillgång till APL-, praktik- och LIA-platser och exjobb, samt involvera arbetsgivare i utbildningarnas utveckling. • Delta i branschråd och kompetensråd, för att fånga upp förändrade kompetensbehov i tid.
Företag	• Kartlägg vilken kompetens ni har och vad som saknas. Börja i affären och utgå ifrån vart ni är på väg. Vilken kompetens kommer behövas för att möta kundernas krav framöver? • Utveckla internt. Bygg vidare på den kompetens som redan finns. Korta utbildningar och lärande i vardagen är ofta snabbare och billigare än att rekrytera. • Rekrytera bredare och våga tänk nytt. Satsa på personer med vilja och förmåga att lära. Våga anställa seniora såväl som juniora personer. • Erbjud prao, APL- eller LIA-praktik och exjobb för att öka intresset för ditt företag och för att hitta potentiella medarbetare. • Samverka mera, ta hjälp av facket, arbetsgivarorganisationer, andra företag och utbildningsaktörer. Nätverk som kompetensråd (www.kompetensrad.se) kan ge stöd och nya möjligheter.
Politiska beslutsfattare och andra offentliga och regionala aktörer	• Följ utvecklingen. Utgå från analyser av arbetsmarknadens kompetens-behov för beslut om utbildningsplatser och resurser för utbildning. • Skapa förutsättningar för livslångt lärande. Stöd kompetensutveckling och omställning genom flexibla utbildningsinsatser och insatser som gör det möjligt att studera mitt i arbetslivet. • Stärk regionala samverkansarenor. Utveckla och stöd strukturer som kompetensråd där arbetsliv, utbildningsaktörer och offentliga aktörer tillsammans kan identifiera behov, samordna insatser och planera för framtidens kompetensförsörjning.

Foto: Byggföretagen / Paul Björkman

Källor

Arbetsförmedlingen. (2025). *Yrkesbarometern september 2025. Yrkes- och kompetensanalyser.*

Business Region Göteborg. (2026). *Facts & Figures 2026/2027.*

Business Region Göteborg. (2026). *Fakta och statistik 2025/2026.*

Business Region Göteborg. (2025). *Näringsliv & Tillväxt 2024/2025.*

Business Region Göteborg. (2025). *Sysselsättning i fokus 2025.*

Business Region Göteborg. (2026). *Nulägesanalys – kompetens i byggbranschen.*

Byggföretagen. (2024). *Byggbarometern 2/2024.*

Byggföretagen (2026). *Byggsektorn – så ser framtidsutsikterna ut.* 6 mars 2026.

Chalmers tekniska högskola. (2026). *Antagningsstatistik: Grundprogram och basår 2016-2026.*

Chalmers tekniska högskola. (2026). *Antagningsstatistik: Masterprogram 2016-2026.*

Göteborgsregionen. (2025). *Gymnasial utbildning i Göteborgsregionen 2025.*

Göteborgsregionen. (2026). *Statistik över kommunal vuxenutbildning i Göteborgsregionen 2025.* Dataunderlag sammanställt 2026.

Göteborgs universitet. (2026). *Antagningsstatistik för utvalda kandidat- och masterprogram, HT2020 och HT2025.* Tillhandahållet datauttag.

Myndigheten för yrkeshögskolan. (2026). *Utbildningsomgångar YH-program med start 2020–2025 i Göteborgsregionen.* Datauttag 2026-09-16.

Myndigheten för yrkeshögskolan. *Statistik över studerande och examinerade inom yrkeshögskolan.* Datauttag 2026-09-16.

Skolverket. (2025). *Regionala planeringsunderlag 2025.*

Statistiska centralbyrån (SCB). *Sysselsatta 15–74 år efter region, kön, näringsgren (SNI 2007) och utbildningsnivå. Årligt register, 2020–2024.* PxWeb.

Statistiska centralbyrån (SCB). *BAS: Anställda med arbetsplats i regionen (dagbefolkning) efter region, yrke (3-siffrig SSYK 2012), näringsgren (SNI 2007) och kön, 2020–2024.* PxWeb.

Statistiska centralbyrån (SCB). *RAMS: Anställda 16–64 år med arbetsplats i regionen (dagbefolkning) efter region, yrke (3-siffrig SSYK 2012), näringsgren (SNI 2007) och kön, 2019–2021.* PxWeb.

Svenskt Näringsliv. (2026). *Kompetens för tillväxt: Rekryteringsenkäten 2025/2026.*

Universitets- och högskolerådet (UHR). *Antagningsstatistik.*

Västra Götalandsregionen. (2025). *Kompetensbehov på arbetsmarknaden i Västra Götaland.*

Torstensson, P. T. & Sedehi Zadeh, N. (2021). *Prognos över framtida kompetens- och resursbehov knutet till svensk infrastruktur för spårburen trafik: Komplettering av prognosmodell.* VTI PM 2021:4. Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI).

Torstensson, P. T. & Hedström, R. (2019). *Prognosmetod för framtida kompetens- och resursbehov knutet till svensk infrastruktur för spårburen trafik.* VTI notat 12-2019. Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI).

Byggföretagen. (2026). *Bräcklig återhämtning i byggindustrin.*

Forum Betong. Intervju med Byggföretagens kompetensförsörjningsexpert. 4 mars 2025.

Regeringskansliet (2026). *Regeringen förbereder återupprättandet av Sveriges bygg- och reparationsberedskap.* Pressmeddelande, Försvarsdepartementet, 2 september 2026.

Bilaga 1. Metod

Rapporten syftar till att kartlägga kompetensbehov, utbildningsutbud, kompetensförsörjningsutmaningar och möjliga åtgärder inom byggbranschen i Göteborgsregionen. Analysen bygger på statistik, prognoser, tidigare analyser och rapporter för att ge en samlad bild av nuläget och den förväntade utvecklingen i regionen.

Statistiska underlag har hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB), Arbetsförmedlingen, Göteborgsregionens gymnasierapport, Universitets- och högskolerådet, Chalmers och Göteborgs universitet. Dessa har kompletterats med kvalitativa underlag i form av branschrapporter, prognoser och analyser för att stärka och nyansera bilden av kompetensbehoven. Resultaten har även förankrats genom dialoger med representanter från branschen.

Yrkesindelningen har gjorts med utgångspunkt i Statistiska centralbyråns (SCB) Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) på tresiffriga nivån. Urvalet av yrkesgrupper har kompletterats genom bedömningar från branschrepresentanter för att säkerställa att de yrken som analyseras är relevanta för den aktuella branschen.

Eftersom SSYK är utvecklad för nationell statistik och inte för specifika branschanalyser är avgränsningen inte exakt. Varje yrkesgrupp på tresiffriga nivån omfattar ett stort antal yrken med varierande arbetsuppgifter och branschtillhörighet, vilket innebär att vissa yrken kan vara relevanta även för andra branscher än den som analyseras. Indelningen ska därför ses som en avgränsning som syftar till att fånga de yrkesgrupper som bedöms vara mest centrala för branschens kompetensförsörjning, snarare än en fullständig beskrivning av samtliga yrken inom branschen.

Materialet har analyserats genom att jämföra flera datakällor för att identifiera återkommande mönster och kompetensbehov. Särskild vikt har lagts vid områden där flera källor pekar på liknande utmaningar eller framtida behov. Statistik över sysselsättningsutveckling och utbildning har sammanställts för att belysa både nuvarande och framtida kompetensförsörjningsutmaningar.

Rapporten bygger huvudsakligen på sekundärdata och är därför beroende av kvaliteten och aktualiteten i de underliggande källorna. Olika prognoser använder delvis olika metoder, tidshorisonter och avgränsningar, vilket innebär att resultaten bör tolkas som kvalificerade bedömningar snarare än exakta förutsägelser. Kompetensbehov påverkas dessutom av faktorer såsom teknisk utveckling, demografiska förändringar och politiska beslut vilket kan förändra förutsättningarna över tid.

Bilaga 2. Yrkesroller

Gruppering av yrkesroller inom byggbranschen i analysen

Följande yrkesroller ingår i den avgränsning av byggbranschen som används i analysen. Indelningen bygger på SCB:s Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) på tresiffriga nivån. Under varje yrkesroll finns mer detaljerade yrkesbenämningar. För en fullständig förteckning över yrken inom respektive SSYK-kod, se SCB:s tjänst: SSYK-Sök 2012.

134	Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet
136	Driftchefer inom bygg, anläggning och gruva
216	Arkitekter och lantmätare
311	Ingenjörer och tekniker
312	Arbetsledare inom bygg och tillverkning m.m.
711	Snickare, murare och anläggningsarbetare
721	Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.
931	Grovarbetare inom bygg och anläggning

Källa: Statistiska Centralbyrån, SCB

Rapporten är framtagen av Göteborgsregionen i samverkan med Business Region Göteborg, Vuxenutbildningen Göteborgs Stad och Chalmers

GÖTEBORGS REGIONEN

BUSINESS REGION GÖTEBORG

Göteborgs Stad

CHALMERS